

NIEUCHRONIONY (14) *part praet pass pf*

nieuchroniony (13), **nieuchronion** (1).

W pisowni łącznej (10), *w rozłącznej* (4).

e jasne; -chronio- (10), -chrónió- (1); -chronio- : -chrónió- *KochPs* (6:1).

sg m N nieuchroniony (3). $\diamond$ *f N (attrib)* nieuchronioną (4) *KochPs* (2), *KochProp*, *KołąkCath*, nieuchroniona (1) *ZawJeft*. $\diamond$ *A* nieuchronioną (1). $\diamond$ *I* nieuchronioną (1). $\diamond$ *n I* nieuchronionym (1). $\diamond$ *pl N subst* nieuchronioné (1). $\diamond$ *A subst* nieuchronioné (1). $\diamond$ *I* [f nieuchronionymi.] *n* nieuchronionemi (1) [w rymie do „ziemi”].

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w. s.v. uchroniony.

W funkcji przymiotnika: Taki, przed którym nie można się schronić, skryć (14) : iuz ná mię była Smierć łwoie nieuchronioné śidła wrzuciła. W tym niebezpieństwie będąc ia położony/ Vciekłem fye do oštátniey pánłkiéy obróny. *KochPs* 23, 29, 67; *KochProp* 13; *ZawJeft* 31; *Pánienki/ Młodzieniałzki/ także dźiatki mále* [...] Zárowno kołą gárnie śmierć nieuchroniona *KołąkCath* B4v; *Strzeż fie: bobym vmiála mocnie cię vkrócić/ Nieuchronioną pomłta GosłCast* 59.

W charakterystycznych połączeniach: nieuchroniona(-y, -e) broń, łuk, pomsta, sidło, strzała, śmierć.

Wyrażenia: »oko (a. oczy) nieuchronione« (2): Y co ná niebie/ y co ielł ná źiemi/ [Bóg] Oczymá widźi nieuchronionemi. *KochPs* 173; *KochTr* 9.

»nieuchroniona ręka« (2): Ielłi [...] lotem zá oštátnié vdam fye morze: Y tám mię ty wymácałz/ y tám mię łnádnie Twoiá niewchroniona ręká dopádnie. *KochPs* 203, 55.

a. *Niechybny, nie do uniknięcia, nieodwracalny; pewny* (3) : Vpad wiśi nád grzésznyymi/ Vpad nieuchroniony *KochPs* 14; Ze ielłiby od Bogá on kres náznáczony/ Ná nich przyśzedł/ y los padł/ iulz nie vchroniony. *KołąkCath* A3v; *CzahTr* C2; [A gdzie więc za przyczynami nieuchronionymi do pozwów a prawnych postępów komu z braci [...] przychodzi, własna pp. senijorów jest powinność takim radzić i pomagać *AktaSynod* III 606].

Synonimy cf NIEUCHRONNY.

Cf NIEUCHRONNY, UCHRONIONY